

Monumentnummer*: 528584

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 24 juni 2011
Kadaster deel/nr 82724/181

Woonplaats* Leusden
Gemeente* Leusden
Provincie* Utrecht

Locatiennaam Leusden
Locatieomschrijving damsluis in het Valleikanaal

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Leusden	F			8093
Leusden	F			6709

Omschrijving**

Inleiding:

De damsluis bij de Asschatterkade is bestemd voor de regulatie van de waterafvoer in het Valleikanaal. In het inundatiestelsel van de Grebbelinie diende de damsluis voor het doorlaten van water van de 5e of Asschatterkom naar de 6e of Voetpadkom en het zo nodig keren van het water uit de Moosterbeek (na 1937 Valleikanaal). Op deze plaats waar vroeger de Moosterbeek de kade doorsneed lag al eerder een damsluis uit 1865. Bij de aanleg van het Valleikanaal is het tracé van de Moosterbeek ingrijpend gewijzigd. Daarbij is deze eerste damsluis verdwenen.

Omschrijving:

In 1937 aangelegd WATERWERK, uitgevoerd in gewapend beton met deels hardstenen schotbalksponningen en hoekprofielen. De sluis is voorzien van een moderne stuw in de beide doorlaatopeningen en van twee moderne machinekasten. Boven de sluis ligt een voetbrug van beton.

De damsluis heeft een oppervlakte van maximaal 11,0 bij 14,5 meter inclusief landhoofden. Er zijn twee doorstroomopeningen van elk 3,50 meter breed, gescheiden door een middenpenant van 4,0 bij 1,0 meter.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Waardering:

De damsluis is van algemeen belang vanwege:

Cultuurhistorische waarden als onderdeel van de Grebbelinie, zoals deze in een periode van 200 jaar in zes fasen is aangelegd.

Architectuurhistorische waarden in het bijzonder als uiting van de militair-strategische bouwkunde, die gebaseerd is op:

a. het systeem van inundatie en accesverdediging (18de, 19de en 20ste eeuw),

Het betreft hier een object dat in eerste aanleg een voorbeeld is van verdedigingswerken uit de periode:

fase 6: na 1918, 'levende' veldversterking

Ensemble waarde vanwege zijn ligging binnen het systeem van de Grebbelinie in het algemeen, in het bijzonder als onderdeel van de nog gaaf bewaarde liniedijk tussen het Werk aan de Roode Haan en de kern van de gemeente Leusden.

Het object is zeldzaam omdat het een nog vrijwel compleet bestaand voorbeeld is van een 20e eeuwse civiele sluis met militaire nevenfunctie voor inundatiedoeleinden.

Hoofdcategorie

Verdedigingswerken en militaire gebouwen

Subcategorie

Open verdedigingswerk

Functie

Inundatiewerk